KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 09.08.2005
KOM(2005) 367 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ophævelse af afgørelse 2001/131/EF om at afslutte konsultationsproceduren med Haiti i henhold til artikel 96 i AVS-EF-partnerskabsaftalen

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Artikel 96-afgørelser

Som følge af uregelmæssighederne ved valget i 2000 og ud fra den betragtning, at Haiti ikke længere kunne siges at overholde de demokratiske principper i Cotonou-aftalen, besluttede Rådet for Den Europæiske Union den 29. januar 2001 i overensstemmelse med artikel 96, stk. 2, litra c), i Cotonou-aftalen at træffe relevante foranstaltninger. De indebar, at støtten til Haiti blev delvis suspenderet (ingen direkte budgetstøtte til Haitis regering), at der ikke blev meddelt midler under 9. EUF (239 mio. EUR), og at de resterende midler under 8. EUF (84,4 mio. EUR) blev omlagt til direkte gavn for befolkningen i Haiti. EU stillede som betingelse for at genoptage de normale forbindelser med Haiti, at OAS-resolution 822 blev efterlevet for så vidt angår afholdelse af frie og redelige valg.

Afgørelsen fra 2001 blev taget op til revision og videreført ved afgørelse 2002/131/EF af 21. januar 2002, afgørelse 2003/53/EF af 10. januar 2003 og afgørelse 2003/916/EF af 22. december 2003.

Den politiske situation i Haiti ændrede sig radikalt, da præsident Aristide gik af i 2004. Den hurtige politiske udvikling (de vigtigste begivenheder er beskrevet nedenfor) gjorde det nødvendigt at tage nøje bestik af situationen, og afgørelse 2004/681/EF, som ændrede afgørelse 2001/131/EF, blev vedtaget den 24. september 2004. Den er gyldig indtil den 31. december 2005, men skal tages op til revision efter seks måneder. Afgørelsen ophævede alle tidligere foranstaltninger (og frigjorde 95,6 mio. EUR) med undtagelse af undertegnelsen af det nationale vejledende program under 9. EUF (72 mio. EUR), som skulle finde sted, når der er afholdt parlamentsvalg i overensstemmelse med OAS-resolution 822, og de kompetente haitianske institutioner og verdenssamfundet har erklæret det frit og redeligt.

Overgangsperioden mod en demokratisk valgt regering, som startede med udnævnelse af en interimsregering i 2004 og skal resultere i lokale valg, parlamentsvalg og præsidentvalg i efteråret 2005, er nu så fremskreden, at den eksisterende afgørelse bør tages op til revision og de resterende foranstaltninger, som er beskrevet i det følgende, bør ophæves. Dette vil være en konkret hjælp til interimsregeringen i en vanskelig tid og en opfordring til at overholde valgprocessen.

Baggrund

I starten af 2004 førte en længere periode med vold og blodsudgydelser til, at præsident Aristide gik af den 29. februar 2004. Præsidenten for højesteret, Boniface Alexandre, blev taget i ed som midlertidig præsident og en interimsregering ledet af Gerard Latortue blev taget i ed den 17. marts 2004. Interimsregeringen forpligtede sig til at afholde frie og redelige valg inden for 18 måneder. Den nuværende plan er at afholde valg i efteråret 2005: lokalvalg den 9. oktober 2005, parlamentsvalg og præsidentvalg ad to omgange henholdsvis den 13. november og den 18. december 2005, således at den valgte præsident kan tiltræde embedet den 7. februar 2006. Haitis interimsregering har forpligtet sig til at gøre sit yderste for at genoprette sikkerheden og tilliden i landet, hvilket er en forudsætning for at opnå demokrati.

I FN-resolutionerne af 29. februar 2004 og 30. april 2004 godkendes oprettelsen af en multinational interimsstyrke, der den 1. juni blev afløst af en stabiliseringsstyrke (MINUSTAH) under brasiliansk ledelse for at stabilisere sikkerhedssituationen og støtte

interimsregeringen i demokratiseringsprocessen. MINUSTAH's mandat blev forlænget til udgangen af juni 2005, hvor Sikkerhedsrådet skal tage stilling til, om det skal forlænges yderligere med en periode på formodentlig 12 måneder.

Efter uformelle drøftelser i maj 2004 sendte premierminister Latortue på Rådets opfordring et brev til den daværende kommissær for udvikling, Poul Nielson, hvor han bekræftede **regeringens tilsagn** på en række områder i overgangsperioden. I april 2005 forelagde Kommissionen Rådets AVS-gruppe en rapport i overensstemmelse med afgørelsens krav om revision efter seks måneder. Rapporten blev udarbejdet i samarbejde med EU-medlemsstaternes ambassader i Port au Prince og beskriver situationen for så vidt angår disse tilsagn. I marts 2005 aflagde kommissær Louis Michel besøg i Haiti og afholdt omfattende høringer for at kunne vurdere situationen. FN's sikkerhedsråd sendte en mission til Haiti i april 2005, og FN's generalsekretær forelagde en rapport om FN's stabiliseringsindsats i Haiti i maj 2005. **Alle rapporter giver stort set det samme billede af situationen i Haiti**.

Situationen i dag

På den politiske front blev den nationale dialog og forsoningsprocessen indledt den 7. april. Dialogen, hvori alle parter skulle inddrages, volder stadig nogle problemer, idet den tidligere præsident Aristides parti Lavalas fortsat nægter at deltage på trods af præsidentens forsøg på at overtale det til at deltage. En stribe mindre politiske partier er begyndt at slå sig sammen til større politiske enheder med henblik på de forestående valg.

Ovennævnte **tidsplan for valgene** skrider fremad. Det midlertidige valgråd (CEP) har med støtte fra MINUSTAH det direkte ansvar for valgene. FN's udviklingsprogram (UNDP) og Organisationen af Amerikanske Stater (OAS) koordinerer bistanden til afholdelse af valgene, sidstnævnte især til vælgerregistrering. Det samlede valgbudget er i øjeblikket på 62 mio. USD, som skal dækkes af donorer. EU har givet tilsagn om i alt 18 mio. EUR. Kommissionen planlægger at sende en observatørgruppe til valgene. Finansieringen af valgobservatørgruppen kommer oveni de 18. mio. EUR.

Sikkerhedssituationen er stadig prekær og vækker stor bekymring med nye tilfælde af vold, drab, kidnapning og væbnede røverier. Haitis politi er for svagt og har ikke haft tid nok til at omstille sig fra sin korrupte fortid til at ændre sikkerhedssituationen væsentligt. MINUSTAH yder derfor stor støtte og forsøger at bevare kontrollen. Det er tydeligt, at MINUSTAH's mandat og ressourcer, både menneskelige og materielle, skal øges, hvis det skal blive mere effektivt, og der er også et forslag herom til drøftelse i FN's Sikkerhedsråd.

Med hensyn til menneskerettigheder er der sket nogen forbedring, da de krænkelser af menneskerettighederne, der var den forhenværende regerings politik, bestemt ikke er en del af interimsregeringens program. Ikke desto mindre står det stigende antal væbnede bander, en tradition for straffrihed, som trives på grund af korruption i sikkerhedsstyrkerne, og det meget svage retssystem i vejen for en væsentlig forbedring på menneskerettighedsområdet. EU deltager sammen med CIDA (Canadian International Development Agency) i et program, der skal styrke retssystemet, og andre donorer, herunder EU-medlemsstater, er også aktive på området.

Der er også sat initiativer – stadig lidt sporadiske - i værk med det formål at **afvæbne væbnede grupper**, navnlig tidligere militære styrker og især i Cap Haitien-området. Disse initiativer må fremskyndes, hvis landet skal opnå et sikkerhedsniveau, der er tilstrækkeligt højt til at afholde valg.

International støtte til Haiti

Interimsregeringen har fuld opbakning fra alle vigtige parter, herunder USA, Frankrig, Spanien, adskillige mellemamerikanske stater og internationale organer, såsom bl.a. FN, OAS, Verdensbanken, Den internationale valutafond (IMF) og Den interamerikanske udviklingsbank (IDB). Forholdet til det caribiske fællesskab og fællesmarked (CARICOM), som led skade i forbindelse med præsident Aristrides afgang, bliver gradvis bedre.

Internationale donorer og interimsregeringen vedtog en ramme for det midlertidige samarbejde (Interim Cooperation Framework: ICF), som lå til grund for konferencen om støttetilsagn, der blev afholdt i Washington i juli 2005. Her blev givet tilsagn om et beløb på i alt 1,2 mia. USD, hvoraf EU som én donor tegnede sig for det største beløb.

Der blev afholdt en international konference på Haiti i Cayenne i marts 2005. Ved denne lejlighed bekræftede donorerne deres direkte støtte ved at forny de tilsagn, der blev givet i 2004 i Washington og forpligte sig til at fremskynde udbetalingen af støtte for at vise solidaritet med Haiti og give befolkningen i Haiti mulighed for at se konkrete fordele af de politiske forandringer, der sker.

I tråd hermed afholder også Canada en international konference om Haiti den 16.-17. juni i Montreal, hvor sympatisører med Haiti skal drøfte spørgsmål vedrørende sikkerhed, stabilitet, valg og ydelse af bistand.

Økonomisk genopbygning

Den internationale valutafond har rost den haitianske regerings indsats for at få genopbygget økonomien. I rapporten lægges der ikke skjul på, at genopbygningen vil tage tid i betragtning af landets vanskelige situation generelt, men det fremgår også, at regeringens indsats har betydet faldende inflation, stabile valutakurser og en nettostigning i udenlandske valutareserver. Resultaterne af et IMF-stabsovervåget program (Staff Monitored Programme: SMP) (april-september 2004) var tilfredsstillende, samtlige kvantitative mål var fuldt ud opfyldt, og der var gjort gode fremskridt med de strukturelle foranstaltninger[1]. Dette blev fulgt op af nødhjælp som følge af konflikt (Emergency post conflict assistance: EPCA) (oktober 2004 – september 2005). Endnu engang blev størstedelen af de kvantitative mål nået og de strukturelle foranstaltninger gennemført. Haiti afviklede sin gæld til Verdensbanken, hvilket betød, at banken kunne godkende en tilpasning med hurtig betaling. På grund af manglende indtægter og forsinkelser i initiativer med donorstøtte har det imidlertid været nødvendigt at revidere budgettet og omprioritere udgifter for at yde størst mulig støtte til den økonomiske genopbygning. Det fremgår af rapporten i henhold til artikel IV, at IMF i 2005/2006 forventer en reel vækst i BNP på 3 % og en inflation på 10 %. Udfordringen bliver herefter at opretholde en vækst på 4 % og skabe tilstrækkelige offentlige indtægter til at forbedre de sociale ydelser og den offentlige sektors institutionelle kapacitet. Ifølge rapporten er det af altafgørende betydning, at afholdelsen af valgene forløber tilfredsstillende, at der opnås national forsoning, og at donorstøtten fortsætter[1].

[1] "MF Staff Report on 2005 Article IV-consultations 2005".

Kommissionens forslag

Det er Kommissionens opfattelse, at selv om den politiske situation og menneskerettighedssituationen langt fra er optimal, er den dog langsomt ved at udvikle sig i den rigtige retning. I betragtning af 1) den indsats, der gøres for at overholde planen for afholdelse af valg, 2) regeringens fremskridt i den økonomiske genopbygning, som er altafgørende i kampen mod fattigdom, som skaber modløshed, vold og usikkerhed, 3) verdenssamfundets brede opbakning til befolkningen i Haiti og interimsregeringen, 4) den ikke ubetydelige tid, der er nødvendig for at udarbejde udviklingsbistandsprogrammer og reelt udbetale støtten dertil, har Kommissionen besluttet at foreslå, at den sidste artikel 96-foranstaltning vedrørende frigørelsen af 72 mio. EUR under 9. EUF ophæves.

Kommissionen foreslår, at det i brevet om ophævelse af foranstaltningerne til Haitis premierminister understreges, at EU lægger stor vægt på demokrati, retsstaten, god regeringsførelse og menneskerettigheder, og at EU opfordrer den haitiske regering til fortsat at arbejde på at indfri de tilsagn, den har afgivet over for EU og befolkningen i Haiti.

EU vil fortsat engagere sig i udviklingen i Haiti ved inden for rammerne af Cotonou-aftalen at føre en løbende og øget politisk dialog med interimsregeringen og den regering, der bliver valgt ved det kommende valg.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ophævelse af afgørelse 2001/131/EF om at afslutte konsultationsproceduren med Haiti i henhold til artikel 96 i AVS-EF-partnerskabsaftalen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til AVS-EF-partnerskabsaftalen[2], som trådte i kraft den 1. april 2003, særlig artikel 96,

under henvisning til den interne aftale mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om de foranstaltninger, der skal træffes, og de procedurer, der skal følges ved gennemførelsen af AVS-EF-partnerskabsaftalen[3], særlig artikel 3,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,[4] og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den finansielle bistand til Haiti blev på grundlag af afgørelse 2001/131/EF[5] delvis suspenderet som en relevant foranstaltning som omhandlet i artikel 96, stk. 2, litra c), i AVS-EF-partnerskabsaftalen.

(2) Afgørelse 2004/681/EF udløber den 31. december 2005 og foreskriver, at foranstaltningerne tages op til fornyet overvejelse inden for seks måneder.

(3) I marts 2005 udarbejdede en arbejdsgruppe bestående af Den Europæiske Unions formandskab i Haiti, Europa-Kommissionen og medlemsstaternes repræsentanter i Haiti en rapport om de fremskridt, der var gjort i forbindelse med de specifikke tilsagn, som Haitis regering havde afgivet for at leve op til de væsentlige elementer i artikel 9 i Cotonou-aftalen, navnlig for så vidt angår menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstaten, med henblik på at genoprette et forfatningstro og demokratisk styre uden restriktioner i landet.

(4) De aktuelle forhold i Haiti for så vidt angår sikkerhed, menneskerettigheder og fattigdom vækker stor bekymring. Forholdene bekræftes i rapporten fra FN's Sikkerhedsråds mission i april 2005. Verdenssamfundet har dog flere gange givet

---

2 EFT L 317 af 15.12.2000, s. 3.
3 EFT L 317 af 15.12.2000, s. 376.
4 EFT C […] af […], s. […]
5 EFT L 48 af 17.2.2001, s. 31. Afgørelse senest ændret afgørelse 2004/681/EF (EUT L 311 af 8.10.2004, s. 30).

udtryk for, at det ønsker at støtte interimsregeringen og befolkningen i Haiti i bestræbelserne på at skabe demokrati og økonomisk og social udvikling.

(5) Interimsregeringen fortjener, at Den Europæiske Union udviser tillid til, at den kan varetage den politiske omstilling, navnlig ved at afholde frie og redelige valg i fuld overensstemmelse med den fastlagte tidsplan for valgene -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Afgørelse 2001/131/EF ophæves:

Bilaget erstattes af teksten til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 3

Europa-Parlamentet underrettes fuldt ud og omgående om denne afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand

BILAG

Brev til Haitis regering

Hr. premierminister

Den Europæiske Union lægger meget stor vægt på bestemmelserne i artikel 9 i Cotonou-aftalen. AVS-EF-partnerskabet bygger på respekten for menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstaten, idet disse er væsentlige elementer i ovennævnte aftale og således udgør grundlaget for vore indbyrdes forbindelser.

Den Europæiske Union har i den forbindelse fulgt den nylige omstilling i Haiti nøje, særlig hvad angår udpegelsen af den nye haitianske interimsregering, som tiltrådte den 17. marts 2004 efter en omfattende konsultationsproces på basis af CARICOM/OAS-planen.

Den 12. maj 2004 fandt der drøftelser sted i Bruxelles mellem Dem og Europa-Kommissionen for at gøre status over interimsregeringens politiske dagsorden for genskabelse af et demokratisk og forfatningstro styre. Den Europæiske Union noterede sig Deres tilsagn, navnlig med hensyn til en forbedring af menneskerettighedssituationen, håndhævelse af de demokratiske principper, herunder afholdelse af frie og redelige valg, retsstaten og god regeringsskik som omhandlet i Deres brev af 25. maj 2004 til Kommissionen. Disse bindende tilsagn, som stadig er gældende, burde med tiden føre til større politisk stabilitet i Haiti.

Den Europæiske Union har fulgt udviklingen i Haiti nøje på alle områder og har spillet en aktiv rolle i verdenssamfundets indsats for at hjælpe landet på dets lange vej mod en demokratisk stat. Det er EU's stærke overbevisning, at befolkningen i Haiti har ret til et bedre liv i et sikkert og stabilt Haiti, hvor de demokratiske principper, menneskerettighederne, retsstatsprincipperne og principperne om god regeringsførelse respekteres til fulde.

Den Europæiske Union har som bekendt spillet en ledende rolle i udarbejdelsen og vedtagelsen af rammen for det midlertidige samarbejde (Interim Cooperation Framework) og var den største enkeltdonor, der gav tilsagn om at støtte udviklingen i Haiti på konferencen i 2004. Siden er der sket store fremskridt, og i takt med at landets evne til at absorbere finansiel og teknisk bistand vokser, når de finansielle strømme efterhånden det ønskede niveau.

Den Europæiske Union har arbejdet tæt sammen med alle større internationale parter og givet sin fulde opbakning til FN-missionen MINUSTAH i Haiti og dens store indsats for at hjælpe regeringen og Haitis nationale politi med at etablere den sikkerhed og stabilitet, der er en forudsætning for, at landet kan afholde valg i efteråret 2005 og gennemføre bæredygtige udviklingsprogrammer.

Den Europæiske Union har vurderet de fremskridt, der er sket på den politiske og økonomiske front, på grundlag af egne oplysninger og rapporter fra Sikkerhedsrådet og har besluttet at ophæve de foranstaltninger, der er truffet ved beslutning xxx. Ifølge disse foranstaltninger skulle det nationale vejledende program for Haiti under 9. EUF undertegnes efter afholdelsen af parlamentsvalg og under den nye demokratisk valgte regering. Programmeringen af 9. EUF er i øjeblikket ved at blive udarbejdet i samråd med Deres regering, og det nationale vejledende program vil blive undertegnet, så snart programmeringen er afsluttet. Det er vigtigt, at dette sker hurtigt, så også de deraf følgende initiativer til fordel for Haitis folk kan iværksættes hurtigst muligt.

En forudsætning for, at samarbejdet kan bære frugt, er at absorptionsevnen, som i øjeblikket er utilstrækkelig, øges ved hjælp af god forvaltning og foranstaltninger til opbygning af landets kapacitet til at forvalte støtten. Selve gennemførelsen vil blive tilpasset landets kapacitet til at sikre en fornuftig forvaltning af offentlige finanser.

EU vil følge landets videre udvikling mod demokrati nøje, især med hensyn til indfrielsen af interimsregeringens tilsagn vedrørende menneskerettigheder, national dialog, demokratiske principper, økonomisk forvaltning og tilrettelæggelse af lokalvalg, parlamentsvalg og præsidentvalg. EU hilser tidsplanen for valgene velkommen, som fastsætter lokalvalg i oktober 2005 og parlamentsvalg og præsidentvalg ad to omgange i henholdsvis november og december 2005, således at den nye regering kan tiltræde i februar 2006. Det er EU's klare overbevisning, at intet må forsinke tidsplanen, og EU yder støtte til valget med et beløb på 18 mio. EUR. Derudover overvejer EU at udsende en valgobservatørgruppe.

EU vil fortsat engagere sig i udviklingen i Haiti ved inden for rammerne af Cotonou-aftalen at føre en løbende og øget politisk dialog med interimsregeringen og den regering, der bliver valgt ved det kommende valg.

Modtag, hr. premierminister, forsikringen om vor mest udmærkede højagtelse.

Bruxelles,

På Kommissionens vegne

På Rådets vegne

Formand